

ZAKON

**O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O NADOKNADI ŠTETE TREĆIM LICIMA
NASTALE USLJED AKATA NEZAKONITOG OMETANJA UZ UČEŠĆE
VAZDUHOPLOVA**

Član 1

Potvrđuje se Konvencija o nadoknadi štete trećim licima, nastale usljed akata nezakonitog ometanja uz učešće vazduhoplova koja je sačinjena u Montrealu 2. maja 2009. godine, u originalu na englaskom, arapskom, kineskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona u originalu na crnogorskom i engleskom jeziku glasi:

<p>KONVENCIJA O NADOKNADI ŠTETE TREĆIM LICIMA, NASTALE USLJED AKATA NEZAKONITOG OMETANJA UZ UČEŠĆE VAZDUHOPLOVA</p> <p>DRŽAVE ČLANICE OVE KONVENCIJE,</p> <p>UVIĐAJUĆI ozbiljnost posledica akata nezakonitog ometanja vazduhoplova koji uzrokuju štetu trećim licima i imovini;</p> <p>UVIĐAJUĆI da trenutno ne postoje usaglašena pravila koja se odnose na takve posledice;</p> <p>UVIĐAJUĆI potrebu za osiguranjem zaštite interesa oštećenih trećih lica i potrebu za pravičnom kompenzacijom, kao i potrebu za zaštitom vazduhoplovne industrije od posljedica štete nanosene nezakonitim ometanjem vazduhoplova;</p>	<p>CONVENTION ON COMPENSATION FOR DAMAGE TO THIRD PARTIES, RESULTING FROM ACTS OF UNLAWFUL INTERFERENCE INVOLVING AIRCRAFT</p> <p>THE STATES PARTIES TO THIS CONVENTION,</p> <p>RECOGNIZING the serious consequences of acts of unlawful interference with aircraft which cause damage to third parties and to property;</p> <p>RECOGNIZING that there are currently no harmonized rules relating to such consequences;</p> <p>RECOGNIZING the importance of ensuring protection of the interests of third-party victims and the need for equitable compensation, as well as the need to protect the aviation industry from the consequences of damage caused by unlawful interference with aircraft;</p>
--	--

RAZMATRAJUĆI potrebu za koordinisanim i usaglašenim pristupom obezbjeđenju kompenzacije oštećenim trećim licima, baziranim na kooperaciji među svim zainteresovanim stranama;

POTVRĐUJUĆI poželjnost urednog razvoja djelatnosti međunarodnog vazdušnog saobraćaja i nesmetanog protoka putnika, prtljaga i robe u skladu sa principima i ciljevima *Konvencije o Međunarodnom Civilnom Vazduhoplovstvu*, sačinjene u Čikagu 7. Decembra 1944. godine; i

UVJERENE da je kolektivna akcija država na harmonizaciji i kodifikaciji pojedinih pravila za kompenzaciju posljedica usled slučaja nezakonitog ometanja vazduhoplova u letu, u vidu nove Konvencije, najpoželjniji i najefikasniji način za postizanje pravičnog balansa interesa;

SLOŽILE SU SE O SLEDEĆEM:

Poglavlje I

Principi

Član 1 – Definicije

Za potrebe ove Konvencije:

- (a) “akt nezakonitog ometanja” je akt koji je definisan kao prekršaj u *Konvenciji o suzbijanju nezakonite otmice vazduhoplova*, potpisanoj u Hagu 16 decembra 1970, ili u *Konvenciji o sprečavanju nezakonitih akata protiv sigurnosti civilnog Vazduoplovstva*, potpisanoj u Montrealy 23. septembra 1971. godine, uključujući sve amandmane važeće u vrijeme događanja tog akta;
- (b) “slučaj” se desio ako je uzrok štete akt nezakonitog ometanja i tiče se vazduhoplova u letu;
- (c) vazduhoplov je “u letu” tokom vremena

CONSIDERING the need for a coordinated and concerted approach to providing compensation to third-party victims, based on cooperation between all affected parties;

REAFFIRMING the desirability of the orderly development of international air transport operations and the smooth flow of passengers, baggage and cargo in accordance with the principles and objectives of the *Convention on International Civil Aviation*, done at Chicago on 7 December 1944; and

CONVINCED that collective State action for harmonization and codification of certain rules governing compensation for the consequences of an event of unlawful interference with aircraft in flight through a new Convention is the most desirable and effective means of achieving an equitable balance of interests;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Chapter I

Principles

Article 1 — Definitions

For the purposes of this Convention:

- (a) an “act of unlawful interference” means an act which is defined as an offence in the *Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft*, Signed at The Hague on 16 December 1970, or the *Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation*, Signed at Montréal on 23 September 1971, and any amendment in force at the time of the event;
- (b) an “event” occurs when damage results from an act of unlawful interference involving an aircraft in flight;
- (c) an aircraft is considered to be “in flight”

od momenta zatvaranja spoljašnjih vrata poslije ukrcavanja ili utovara do momenta kad se ta vrata otvore radi iskrcavanja ili istovara;

(d) “međunarodni let” je svaki let čija se mjesta polaska i planiranog dolaska nalaze na teritorijama dvije države, bez obzira da li se let prekida ili ne, ili unutar teritorije jedne države ako postoji planirano mjesto prekida leta na teritoriji druge države.

(e) “maksimalna masa” je maksimalna sertifikovana masa polijetanja vazduhoplova, isključujući efekat gasa koji obezbjeđuje kad se on koristi;

(f) “operator” je lice koja koristi vazduhoplov, uz uslov da ukoliko kontrola nad upravljanjem vazduhoplovom i dalje pripada licu od koje je pravo na upotrebu vazduhoplova dobijeno, direktno ili indirektno, to lice se smatra korisnikom vazduhoplova. Za neko lice se smatra da koristi vazduhoplov kad ga on ili ona lično koristi ili kad ga njegovi ili njeni agenti ili službenici koriste u toku posla, bez obzira da li su za to nadležni ili ne. Operator ne gubi status operatora zbog činjenice da je neko drugo lice učinilo akt nezakonitog ometanja;

(g) “lice” je fizičko ili pravno lice, uključujući državu;

(h) “više rukovodstvo” su članovi nadzornog odbora operatora, članovi odbora direktora, ili drugi viši činovnici operatora koji su ovlašćeni da donose obavezujuće odluke, ili imaju značajne uloge u donošenju obavezujućih odluka, o tome kako će se cjelokupne aktivnosti operatora ili značajan dio tih aktivnosti organizovati ili kako njima upravljati;

(i) “Država članica” je država za koju važi Konvencija; i

(j) “Treće lice” je lice koje nije operator, putnik ili pošiljalac ili primalac tereta.

at any time from the moment when all its external doors are closed following embarkation or loading until the moment when any such door is opened for disembarkation or unloading;

(d) “international flight” means any flight whose place of departure and whose intended destination are situated within the territories of two States, whether or not there is a break in the flight, or within the territory of one State if there is an intended stopping place in the territory of another State;

(e) “maximum mass” means the maximum certificated take-off mass of the aircraft, excluding the effect of lifting gas when used;

(f) “operator” means the person who makes use of the aircraft, provided that if control of the navigation of the aircraft is retained by the person from whom the right to make use of the aircraft is derived, whether directly or indirectly, that person shall be considered the operator. A person shall be considered to be making use of an aircraft when he or she is using it personally or when his or her servants or agents are using the aircraft in the course of their employment, whether or not within the scope of their authority. The operator shall not lose its status as operator by virtue of the fact that another person commits an act of unlawful interference;

(g) “person” means any natural or legal person, including a State;

(h) “senior management” means members of an operator’s supervisory board, members of its board of directors, or other senior officers of the operator who have the authority to make and have significant roles in making binding decisions about how the whole of or a substantial part of the operator’s activities are to be managed or organized;

(i) “State Party” means a State for which this Convention is in force; and

(j) “third party” means a person other than the operator, passenger or consignor or

<p style="text-align: center;">Član 2 - Područje primjene</p> <p>1. Ova konvencija će se primjenjivati na štetu nanесenu trećim licima, koja se desi na teritoriji Države članice i uzrokovana je vazduhoplovom u letu na međunarodnom letu, kao rezultat akta nezakonitog ometanja. Ova Konvencija će se također primjenjivati na štete koje se dese u državi koja nije članica, prema članu 28.</p> <p>2. Ako Država članica tako izjavi Depozitaru, ova konvencija će se također primjenjivati i kad je vazduhoplov u letu, koji nije međunarodni let, uzrok štete nanесene trećim licima na teritoriji te Države članice, a ta šteta je rezultat akta nezakonitog ometanja.</p> <p>3. Za svrhu ove konvencije:</p> <p>(a) oštećenje broda ili vazduhoplova nad pučinom ili Isključivom ekonomskom zonom smatrat će se kao šteta koja se desila na teritoriji države u kojoj je vazduhoplov registrovan; međutim, ako je glavno poslovno sjedište operatora vazduhoplova na teritoriji druge države a ne u državi u kojoj je vazduhoplov registrovan, šteta vazduhoplova će se smatrati da se desila na teritoriji države u kojoj je operatorovo glavno poslovno sjedište; i</p> <p>(b) oštećenje bušilacke platforme ili druge instalacije trajno fiksirane na tlu u Isključivoj ekonomskoj zoni ili na teritoriji kontinenta smatrat će se kao da se desilo na teritoriji Države članice koja ima jurisdikciju nad tom platformom ili instalacijom u skladu sa međunarodnim zakonom uključujući <i>Konvenciju Ujedinjenih Nacija o Zakonu o moru</i>, sačinjenu u Montego Bay-u 10. decembra 1982.godine.</p> <p>4. Ova konvencija se ne primjenjuje na štete koje prouzrokuje državni vazduhoplov. Vazduhoplovi koji se koriste u vojnim, carinskim i policijskim službama smatraju se državnim</p>	<p>consignee of cargo.</p> <p style="text-align: center;">Article 2 — Scope</p> <p>1. This Convention applies to damage to third parties which occurs in the territory of a State Party caused by an aircraft in flight on an international flight, as a result of an act of unlawful interference. This Convention shall also apply to such damage that occurs in a State non-Party as provided for in Article 28.</p> <p>2. If a State Party so declares to the Depositary, this Convention shall also apply to damage to third parties that occurs in the territory of that State Party which is caused by an aircraft in flight other than on an international flight, as a result of an act of unlawful interference.</p> <p>3. For the purposes of this Convention:</p> <p>(a) damage to a ship in or an aircraft above the High Seas or the Exclusive Economic Zone shall be regarded as damage occurring in the territory of the State in which it is registered; however, if the operator of the aircraft has its principal place of business in the territory of a State other than the State of Registry, the damage to the aircraft shall be regarded as having occurred in the territory of the State in which it has its principal place of business; and</p> <p>(b) damage to a drilling platform or other installation permanently fixed to the soil in the Exclusive Economic Zone or the Continental Shelf shall be regarded as having occurred in the territory of the State Party which has jurisdiction over such platform or installation in accordance with international law, including the <i>United Nations Convention on the Law of the Sea</i>, done at Montego Bay on 10 December 1982.</p> <p>4. This Convention shall not apply to damage caused by State aircraft. Aircraft used in military, customs and police services shall be deemed to be State</p>
--	--

vazduhoplovima.

Poglavlje 2

Odgovornosti operatora i relevantna pitanja

Član 3 – Odgovornosti operatora

1. Operator je odgovoran za kompenzaciju štete prema obimu iz ove konvencije samo pod uslovom da je uzrok štete vazduhoplov u letu.
2. Ne postoji pravo na kompenzaciju prema ovoj konvenciji ako šteta nije direktna posledica slučaja koji je do nje doveo.
3. Štete usljed smrti, tjelesne povrede i mentalne povrede moraju biti kompenzirane. Štete usljed mentalne povrede ce moći da se kompenziraju samo ako su prouzrokovane poznatim psihičkim bolestima koje su rezultat ili tjelesne povrede ili direktne izloženosti neposrednoj smrti ili tjelesnoj povredi.
4. Šteta nad svojinom moraju biti kompenzirane.
5. Šteta nanešena životnoj sredini mora biti kompenzirana, ukoliko takva kompenzacija postoji po zakonu države na čijoj se teritoriji šteta desila.
6. Po ovoj Konvenciji ne postoji odgovornost za štetu prouzrokovanu nuklearnim slučajem po definiciji u *Pariskoj Konvenciji o odgovornosti trećeg lica u oblasti nuklearne energije* (29. jul 1960.godine) ili za nuklearnu štetu kako je definisana u *Bečkoj Konvenciji o civilnoj odgovornosti za nuklearnu štetu* (21. maj 1963.godine), i po bilo kojem amandmanu ili dopuni ovih konvencija koji su na snazi u vrijeme događanja slučaja.
7. Kaznene, primjerne ili bilo koje nekompensirajuće štete neće se nadoknađivati.

aircraft.

Chapter II

Liability of the operator and related issues

Article 3 — Liability of the operator

1. The operator shall be liable to compensate for damage within the scope of this Convention upon condition only that the damage was caused by an aircraft in flight.
2. There shall be no right to compensation under this Convention if the damage is not a direct consequence of the event giving rise thereto.
3. Damages due to death, bodily injury and mental injury shall be compensable. Damages due to mental injury shall be compensable only if caused by a recognizable psychiatric illness resulting either from bodily injury or from direct exposure to the likelihood of imminent death or bodily injury.
4. Damage to property shall be compensable.
5. Environmental damage shall be compensable, in so far as such compensation is provided for under the law of the State in the territory of which the damage occurred.
6. No liability shall arise under this Convention for damage caused by a nuclear incident as defined in the *Paris Convention on Third Party Liability in the Field of Nuclear Energy* (29 July 1960) or for nuclear damage as defined in the *Vienna Convention on Civil Liability for Nuclear Damage* (21 May 1963), and any amendment or supplements to these Conventions in force at the time of the event.
7. Punitive, exemplary or any other non-compensatory damages shall not be recoverable.

<p style="text-align: center;">Član 4 – Granice odgovornosti operatora</p>	<p style="text-align: center;">Article 4 — Limit of the operator’s liability</p>
<p>1. Odgovornost operatora za neki slučaj prema članu 3 neće preći sledeći limit, koji se bazira na masi vazduhoplova koji je umiješan u slučaj:</p> <p>(a) 750 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu od 500kg ili manje;</p> <p>(b) 1 500 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 500kg ali ne prelazi 1 000kg;</p> <p>(c) 3 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 1000kg ali ne prelazi 2 700 kg;</p> <p>(d) 7 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 2700 kg ali ne prelazi 6 000 kg;</p> <p>(e) 18 000 000 Specijalnih pravavučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 6000 kg ali ne prelazi 12 000 kg;</p> <p>(f) 80 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 12 000 kg ali ne prelazi 25 000 kg;</p> <p>(g) 150 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 25 000 kg ali ne prelazi 50 000 kg;</p> <p>(h) 300 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 50 000 kg ali ne prelazi 200 000 kg;</p> <p>(i) 500 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 200 000 kg ali ne prelazi 500 000 kg;</p> <p>(j) 700 000 000 Specijalnih prava vučenja za vazduhoplov koji ima maksimalnu masu veću od 500 000 kg.</p>	<p>1. The liability of the operator arising under Article 3 shall not exceed for an event the following limit based on the mass of the aircraft involved:</p> <p>(a) 750 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of 500 kilogrammes or less;</p> <p>(b) 1 500 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 500 kilogrammes but not exceeding 1 000 kilogrammes;</p> <p>(c) 3 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 1 000 kilogrammes but not exceeding 2 700 kilogrammes;</p> <p>(d) 7 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 2 700 kilogrammes but not exceeding 6 000 kilogrammes;</p> <p>(e) 18 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 6 000 kilogrammes but not exceeding 12 000 kilogrammes;</p> <p>(f) 80 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 12 000 kilogrammes but not exceeding 25 000 kilogrammes;</p> <p>(g) 150 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 25 000 kilogrammes but not exceeding 50 000 kilogrammes;</p> <p>(h) 300 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 50 000 kilogrammes but not exceeding 200 000 kilogrammes;</p> <p>(i) 500 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 200 000 kilogrammes but not exceeding 500 000 kilogrammes;</p> <p>(j) 700 000 000 Special Drawing Rights for aircraft having a maximum mass of more than 500 000 kilogrammes.</p>
<p>2. Ako su u slučaj umiješana dva ili više</p>	<p>2. If an event involves two or more aircraft</p>

vazduhoplova kojima upravlja isti operator, granica odgovornosti će se primijeniti prema vazduhoplovu sa najvećom maksimalnom masom.

Član 5 – Slučajevi u koje su uključeni dva ili više operatora

1. Ako su dva ili više vazduhoplova uključena u slučaj koji je uzrok štete na koju se ova konvencija primjenjuje, operatori ovih vazduhoplova su zajedno i pojedinačno odgovorni za štetu nanesenu trećem licu.
2. Ako su dva ili više operatora odgovorni, podjela među njima će zavisiti od njihovih pojedinačnih granica odgovornosti i njihovog doprinosu šteti.
3. Operator neće biti odgovoran u iznosu preko granice njegove odgovornosti.

Član 6 – Plaćanje unaprijed

Ako je tako određeno zakonom države u kojoj se šteta desila, operator mora činiti avansno plaćanje bez odlaganja fizičkim licima koja imaju pravo na kompenzaciju prema ovoj Konvenciji, da bi se zadovoljile njihove nužne ekonomske potrebe. Te uplate unaprijed ne predstavljaju priznavanje odgovornosti i odbijaju se od sume koju operator plati kasnije kao obeštećenje.

Član 7 - Osiguranje

1. Uzimajući u obzir član 4, Države članice će tražiti od njihovih operatora da imaju adekvatno osiguranje ili garanciju da mogu pokriti svoje odgovornosti za štetu prema ovoj konvenciji. Ako operator takvo osiguranje ili garanciju ne može dobiti po pojedinačnom osnovu za svaki slučaj, on može zadovoljiti ovu obavezu po zbirnoj osnovi. Države članice neće tražiti od svojih operatora da imaju takvo osiguranje

operated by the same operator, the limit of liability in respect of the aircraft with the highest maximum mass shall apply.

Article 5 — Events involving two or more operators

1. Where two or more aircraft have been involved in an event causing damage to which this Convention applies, the operators of those aircraft are jointly and severally liable for any damage suffered by a third party.
2. If two or more operators are so liable, the recourse between them shall depend on their respective limits of liability and their contribution to the damage.
3. No operator shall be liable for a sum in excess of the limit, if any, applicable to its liability.

Article 6 — Advance payments

If required by the law of the State where the damage occurred, the operator shall make advance payments without delay to natural persons who may be entitled to claim compensation under this Convention, in order to meet their immediate economic needs. Such advance payments shall not constitute a recognition of liability and may be offset against any amount subsequently payable as damages by the operator.

Article 7 — Insurance

1. Having regard to Article 4, States Parties shall require their operators to maintain adequate insurance or guarantee covering their liability under this Convention. If such insurance or guarantee is not available to an operator on a per event basis, the operator may satisfy this obligation by insuring on an aggregate basis. States Parties shall not require their operators to maintain such insurance or guarantee to the

ili garanciju ukoliko su pokriveni odlukom prema članu 11, stav 1(e) ili članu 18, stav 3.

2. Država članica može zahtijevati od operatora koji u njoj djeluje da pruži dokaze o posjedovanju odgovarajućeg osiguranja ili garancije. U tome smislu Država članica će primijeniti iste kriterijume za operatore drugih Država članica kao i za svoje operatore. Dokaz da je neki operator pokriven odlukom prema članu 11, stav 1(e) ili članu 18, stav 3, treba da bude dovoljan dokaz za potrebe ovog stava.

Poglavlje III

Kompenzacioni Fond Međunarodnog
Civilnog Vazduhoplovstva

Član 8 – Konstitucija i ciljevi Kompenzacionog Fonda Međunarodnog Civilnog Vazduhoplovstva

1. Organizacija pod imenom Kompenzacioni Fond Međunarodnog Civilnog Vazduhoplovstva, u daljem tekstu “Međunarodni Fond”, uspostavlja se ovom konvencijom. Internacionalni Fond će sačinjavati Konferencija članica, koje su Države članice, i Sekretarijata na čelu sa Direktorom.

2. Međunarodni Fond mora imati sljedeće ciljeve:

(a) da obezbijedi kompenzaciju prema članu 18, stav 1, plati odštetu prema članu 18, stav 3, i obezbijedi finansijsku pomoc prema članu 28;

(b) da odluči da li da obezbijedi dodatnu kompenzaciju putnicima vazduhoplova koji je učestvovao u slučaju, prema članu 9, stav (j);

(c) da dodijeli avansne uplate prema članu 19, stav 1, i da preduzme odgovarajuće mjere poslije slučaja radi minimiziranja ili ublažavanja štete uzrokovane tim slučajem, prema članu 19, stav 2; i

extent that they are covered by a decision made pursuant to Article 11, paragraph 1(e) or Article 18, paragraph 3.

2. An operator may be required by the State Party in or into which it operates to furnish evidence that it maintains adequate insurance or guarantee. In doing so, the State Party shall apply the same criteria to operators of other States Parties as it applies to its own operators. Proof that an operator is covered by a decision made pursuant to Article 11, paragraph 1(e) or Article 18, paragraph 3, shall be sufficient evidence for the purpose of this paragraph.

Chapter III

The International Civil Aviation
Compensation Fund

Article 8 — The constitution and objectives of the International Civil Aviation Compensation Fund

1. An organization named the International Civil Aviation Compensation Fund, hereinafter referred to as “the International Fund”, is established by this Convention. The International Fund shall be made up of a Conference of Parties, consisting of the States Parties, and a Secretariat headed by a Director.

2. The International Fund shall have the following purposes:

(a) to provide compensation for damage according to Article 18, paragraph 1, pay damages according to Article 18, paragraph 3, and provide financial support under Article 28;

(b) to decide whether to provide supplementary compensation to passengers on board an aircraft involved in an event, according to Article 9, paragraph (j);

(c) to make advance payments under Article 19, paragraph 1, and to take reasonable measures after an event to minimize or mitigate damage caused by an event, according to Article 19, paragraph 2;

<p>(d) da obavlja druge funkcije koje su u skladu sa ovim ciljevima.</p> <p>3. Međunarodni Fond mora imati sjedište u istom mjestu kao i Međunarodna Organizacija Civilnog Vazduhoplovstva.</p> <p>4. Međunarodni Fond mora imati međunarodni pravni subjektivitet.</p> <p>5. U svakoj Državi članici, Međunarodni Fond mora biti priznat kao pravno lice koje po zakonima te Države članice ima prava i obaveze, može da zaključuje ugovore, stiče i raspolaže sa pokretnom i nepokretnom imovinom, i može da bude stranka u zakonskim postupcima pred sudom te države. Svaka Država članica mora priznati Direktora Međunarodnog Fonda kao zakonskog predstavnika Međunarodnog Fonda.</p> <p>6. Međunarodni Fond treba uživati izuzeće od poreza i druge takve povlastice koje budu dogovorene sa državom domaćinom. Doprinosi Međunarodnom Fondu i njegovim fondovima, i svi prihodi na osnovu njih, moraju biti izuzeti od plaćanja poreza u svim državama članicama.</p> <p>7. Međunarodni Fond mora uživati imunitet od sudskih procesa, izuzev postupaka u vezi sa kreditima dobijenim u skladu sa članom 17 ili sa kompenzacijama koje treba platiti u skladu sa članom 18. Direktor Međunarodnog Fonda mora uživati imunitet od sudskog procesa u vezi sa aktivnostima koje on ili ona preduzimaju u službenom svojstvu. Ovaj imunitet Direktor može uskratiti Konferencija članica. Ostalo osoblje Međunarodnog Fonda mora uživati imunitet od sudskog procesa u vezi njihove aktivnosti po službenoj dužnosti. Direktor može uskratiti ovakav imunitet osoblju.</p> <p>8. Ni Država članica ni Međunarodna</p>	<p>and</p> <p>(d) to perform other functions compatible with these purposes.</p> <p>3. The International Fund shall have its seat at the same place as the International Civil Aviation Organization.</p> <p>4. The International Fund shall have international legal personality.</p> <p>5. In each State Party, the International Fund shall be recognized as a legal person capable under the laws of that State of assuming rights and obligations, entering into contracts, acquiring and disposing of movable and immovable property and of being a party in legal proceedings before the courts of that State. Each State Party shall recognize the Director of the International Fund as the legal representative of the International Fund.</p> <p>6. The International Fund shall enjoy tax exemption and such other privileges as are agreed with the host State. Contributions to the International Fund and its funds, and any proceeds from them, shall be exempted from tax in all States Parties.</p> <p>7. The International Fund shall be immune from legal process, except in respect of actions relating to credits obtained in accordance with Article 17 or to compensation payable in accordance with Article 18. The Director of the International Fund shall be immune from legal process in relation to acts performed by him or her in his or her official capacity. The immunity of the Director may be waived by the Conference of Parties. The other personnel of the International Fund shall be immune from legal process in relation to acts performed by them in their official capacity. The immunity of the other personnel may be waived by the Director.</p> <p>8. Neither a State Party nor the</p>
---	--

Organizacija Civilnog Vazduhoplovstva nijesu odgovorni za propuste ili obaveze Međunarodnog Fonda.

Član 9 – Konferencija Članica

Konferencija Članica će:

- (a) utvrditi svoj poslovnik o radu i, na svakom sastanku, birati svoje službenike;
- (b) uspostaviti Propise Međunarodnog Fonda i Preporuke za kompenzaciju;
- (c) imenovati Direktora i odrediti uslove njegovog ili njenog zaposlenja i, ukoliko ovo nije određeno kao zadatak Direktora, uslove zaposlenja ostalih službenika Međunarodnog Fonda;
- (d) prenijeti na Direktora, uz ovlaštenja data u članu 11, i ovlaštenja koja mogu biti potrebna ili poželjna za sprovođenje dužnosti Međunarodnog Fonda, i opozivati ili modifikovati ta ovlaštenja, bilo kada;
- (e) odlučiti o vremenskom periodu za, i iznos, početnih doprinosa Međunarodnom Fondu i određivati te priloge za svaku godinu do sljedećeg sastanka Konferencije Članica;
- (f) u slučaju kad je primijenjen limit zbirnog doprinosa po članu 14, stav 3, odrediti ukupni iznos za raspodjelu žrtvama slučaja koji se desio u toku tog vremenskog perioda prema članu 14, stav 3;
- (g) imenovati revizore;
- (h) glasati budžet i određivati finansijske aranžmane Međunarodnog Fonda uključujući Preporuke o Investicijama, pratiti troškove, odobravati račune Međunarodnog Fonda, i razmatrati izvještaje revizora i Direktorove komentare o njima;
- (i) pregledati Direktorove izvještaje uključujući izvještaje o zahtjevima za kompenzaciju i preduzimati odgovarajuće radnje po njima, i odlučivati o bilo čemu

International Civil Aviation Organization shall be liable for acts, omissions or obligations of the International Fund.

Article 9 — The Conference of Parties

The Conference of Parties shall:

- (a) determine its own rules of procedure and, at each meeting, elect its officers;
- (b) establish the Regulations of the International Fund and the Guidelines for Compensation;
- (c) appoint the Director and determine the terms of his or her employment and, to the extent this is not delegated to the Director, the terms of employment of the other employees of the International Fund;
- (d) delegate to the Director, in addition to powers given in Article 11, such powers and authority as may be necessary or desirable for the discharge of the duties of the International Fund and revoke or modify such delegations of powers and authority at any time;
- (e) decide the period for, and the amount of, initial contributions and fix the contributions to be made to the International Fund for each year until the next meeting of the Conference of Parties;
- (f) in the case where the aggregate limit on contributions under Article 14, paragraph 3, has been applied, determine the global amount to be disbursed to the victims of all events occurring during the time period with regard to which Article 14, paragraph 3, was applied;
- (g) appoint the auditors;
- (h) vote budgets and determine the financial arrangements of the International Fund including the Guidelines on Investment, review expenditures, approve the accounts of the International Fund, and consider the reports of the auditors and the comments of the Director thereon;
- (i) examine and take appropriate action on the reports of the Director, including reports on claims for compensation, and decide on any matter referred to it by the

<p>što im dostavi Direktor;</p> <p>(j) odlučivati da li i u kojim slučajevima Međunarodni Fond može plaćati dodatnu kompenzaciju putnicima vazduhoplova koji je umiješan u slučaj pod okolnostima gdje nadoknada putnicima po važećem zakonu ne odgovara kompenzaciji trećim licima prema ovoj Konvenciji. Primjenom ovog diskrecionog prava Konferencija Članica će nastojati da se putnici i treća lica tretiraju na isti način;</p> <p>(k) uspostaviti Preporuke za primjenu člana 28, odlučiti da li da se primijeni član 28 i odrediti maksimalni iznos te pomoći;</p> <p>(l) Određivati kojim državama koje nijesu članice i kojim međuvladinim i internacionalnim ne-vladinim organizacijama se može dati pravo učešća, bez prava glasa, na sastancima Konferencije Članica i njenih pomoćnih tijela;</p> <p>(m) uspostaviti tijela neophodna za pomoć u svom funkcionisanju, uključujući, ako je potrebno, Izvršni Savjet koji se sastoji od predstavnika država članica, i definisati ovlašćenja tih tijela;</p> <p>(n) odlučivati da li da pribavlja kredite ili odobri jemstvo za kredite dobijene po članu 17, stav 4;</p> <p>(o) donositi odluke koje smatra za potrebne prema članu 18, stav 3;</p> <p>(p) ulaziti u aranžmane sa Međunarodnim Fondom u ime Međunarodne Organizacije Civilnog Vazduhoplovstva;</p> <p>(q) zahtijevati od Međunarodne Organizacije Civilnog Vazduhoplovstva (ICAO) da pomaže ili nadgleda Međunarodni Fond u pogledu principa i ciljeva Konvencije o Međunarodnom Civilnom Vazduhoplovstvu, sačinjene u Čikago-u 7. decembra 1944.godine. ICAO može preuzeti ove zadatke u skladu sa relevantnim odlukama svoga Savjeta;</p>	<p>Director;</p> <p>(j) decide whether and in what circumstances supplementary compensation may be payable by the International Fund to passengers on board an aircraft involved in an event in circumstances where the damages recovered by passengers according to applicable law did not result in the recovery of compensation commensurate with that available to third parties under this Convention. In exercising this discretion, the Conference of Parties shall seek to ensure that passengers and third parties are treated equally;</p> <p>(k) establish the Guidelines for the application of Article 28, decide whether to apply Article 28 and set the maximum amount of such assistance;</p> <p>(l) determine which States non-Party and which intergovernmental and international non-governmental organizations shall be admitted to take part, without voting rights, in meetings of the Conference of Parties and subsidiary bodies;</p> <p>(m) establish any body necessary to assist it in its functions, including, if appropriate, an Executive Committee consisting of representatives of States Parties, and define the powers of such body;</p> <p>(n) decide whether to obtain credits and grant security for credits obtained pursuant to Article 17, paragraph 4;</p> <p>(o) make such determinations as it sees fit under Article 18, paragraph 3;</p> <p>(p) enter into arrangements on behalf of the International Fund with the International Civil Aviation Organization;</p> <p>(q) request the International Civil Aviation Organization to assume an assistance, guidance and supervisory role with respect to the International Fund as far as the principles and objectives of the <i>Convention on International Civil Aviation</i>, done at Chicago on 7 December 1944, are concerned. ICAO may assume these tasks in accordance with pertinent decisions of its Council;</p>
---	--

(r) po potrebi, ulaziti u aranžmane u ime Međunarodnog Fonda sa drugim međunarodnim tijelima; i
(s) razmatrati bilo što u vezi ove konvencije što dostavi neka Država članica ili Međunarodna Organizacija Civilnog Vazduhoplovstva.

Član 10 – Sastanci Konferencije Članica

1. Konferencija Članica se mora sastajati jednom godišnje, ukoliko se na nekoj konferenciji ne odluči da sljedeći sastanak bude u drugom vremenskome intervalu. Direktor mora sazivati sastanak u odgovarajuće vrijeme i mjesto.

2. Direktor mora sazivati vanredni sastanak Konferencije Članica :

(a) na zahtjev od ne manje od jedne petine ukupnog broja država članica;

(b) ako neki vazduhoplov uzrokuje štetu iz okvira ove konvencije, i postoji vjerovatnoća da će šteta preći primjenljivu granicu odgovornosti preme članu 4 za više od 50 odsto od fondova na raspolaganju Međunarodnom Fondu;

(c) ako je dostignut ukupna granica doprinosa prema članu 14, stav 3; ili

(d) ako Direktor upotrijebi svoje pravo na to prema članu 11, stav 1(d) ili (e).

3. Sve države članice imat će jednako pravo da budu predstavljene na sastancima Konferencije Članica i svaka Država članica će imati pravo na jedan glas. Međunarodna Organizacija Civilnog Vazduhoplovstva imat će pravo da bude predstavljena, bez prava glasa, na sastancima Konferencije Članica.

4. Kvorum za sastanke Konferencije Članica će činiti većina od država članica. Odluke Konferencije Članica će se donositi većinom glasova država članica koje su prisutne i glasaju. Odluke po članu 9, tač.(a), (b), (c), (d), (e), (k), (m), (n) i (o) će se donositi dvo-trećinskom većinom

(r) as appropriate, enter into arrangements on behalf of the International Fund with other international bodies; and

(s) consider any matter relating to this Convention that a State Party or the International Civil Aviation Organization has referred to it.

Article 10 — The meetings of the Conference of Parties

1. The Conference of Parties shall meet once a year, unless a Conference of Parties decides to hold its next meeting at another interval. The Director shall convene the meeting at a suitable time and place.

2. An extraordinary meeting of the Conference of Parties shall be convened by the Director:

(a) at the request of no less than one-fifth of the total number of States Parties;

(b) if an aircraft has caused damage falling within the scope of this Convention, and the damages are likely to exceed the applicable limit of liability according to Article 4 by more than 50 per cent of the available funds of the International Fund;

(c) if the aggregate limit on contributions according to Article 14, paragraph 3, has been reached; or

(d) if the Director has exercised the authority according to Article 11, paragraph 1 (d) or (e).

3. All States Parties shall have an equal right to be represented at the meetings of the Conference of Parties and each State Party shall be entitled to one vote. The International Civil Aviation Organization shall have the right to be represented, without voting rights, at the meetings of the Conference of Parties.

4. A majority of the States Parties is required to constitute a quorum for the meetings of the Conference of Parties. Decisions of the Conference of Parties shall be taken by a majority vote of the States Parties present and voting. Decisions under Article 9, subparagraphs (a), (b), (c),

glasova prisutnih država članica.

5. Bilo koja Država članica može, u roku od devedeset dana po deponovanju instrumenta o neslaganju, za čiji rezultat ona smatra da će umanjiti sposobnost Međunarodnog Fonda u obavljanju svojih funkcija, zahtijevati od Direktora da sazove vanredni sastanak Konferencije Članica. Direktor može sazvati Konferenciju Članica u roku od šezdeset dana po prijemu ovakvog zahtjeva.

6. Direktor može sazvati, na svoju inicijativu, vanredni sastanak Konferencije Članica u roku od šezdeset dana po podnošenju bilo kakvog instrumenta o neslaganju, ako on ili ona smatra da će takvo neslaganje znatno umanjiti sposobnost Međunarodnog Fonda u obavljanju svojih funkcija.

7. Ako Konferencija Članica na vanrednom sastanku sazvanom po stavu 5 ili 6 ovog člana, odluči dvo-trećinskom većinom država članica, koje su prisutne, i glasaju da će to neslaganje znatno umanjiti sposobnost Međunarodnog Fonda u obavljanju svojih funkcija, bilo koja Država članica može, u roku od stotinu i dvadeset dana prije datuma na koji ovo neslaganje stupa na snagu, izraziti neslaganje sa ovom konvencijom, koje će važiti od toga istoga datuma.

Član 11 – Sekretarijat i Direktor

1. Međunarodni Fond mora imati Sekretarijat na čelu sa Direktorom. Direktor mora zaposljivati osoblje, nadgledati Sekretarijat i upravljati svakodnevnim aktivnostima Internacionalnog Fonda. Uz to Direktor će:

(a) morati izvještavati Konferenciju Članica o funkcionisanju Međunarodnog Fonda i prezentirati račune i budžet fonda;

(b) morati sakupljati sve priloge dužne

(d), (e), (k), (m), (n) and (o) shall be taken by a two-thirds majority of the States Parties present and voting.

5. Any State Party may, within ninety days after the deposit of an instrument of denunciation the result of which it considers will significantly impair the ability of the International Fund to perform its functions, request the Director to convene an extraordinary meeting of the Conference of Parties. The Director may convene the Conference of Parties to meet not later than sixty days after receipt of the request.

6. The Director may convene, on his or her own initiative, an extraordinary meeting of the Conference of Parties to meet within sixty days after the deposit of any instrument of denunciation, if he or she considers that such denunciation will significantly impair the ability of the International Fund to perform its functions

7. If the Conference of Parties at an extraordinary meeting convened in accordance with paragraph 5 or 6 decides by a two-thirds majority of the States Parties present and voting that the denunciation will significantly impair the ability of the International Fund to perform its functions, any State Party may, not later than one hundred and twenty days before the date on which the denunciation takes effect, denounce this Convention with effect from that same date.

Article 11 — The Secretariat and the Director

1. The International Fund shall have a Secretariat led by a Director. The Director shall hire personnel, supervise the Secretariat and direct the day-to-day activities of the International Fund. In addition, the Director:

(a) shall report to the Conference of Parties on the functioning of the International Fund and present its accounts and a budget;

(b) shall collect all contributions payable

prema ovoj konvenciji, upravljati fondovima Međunarodnog Fonda i ulagati ih u skladu sa Preporukama o Investiranju, održavati račune fondova, i pomagati pri reviziji računa i fondova u skladu sa članom 17;

(c) morati rješavati potraživanja za kompenzaciju u skladu sa Preporukama o Kompenzaciji, i pripremati izvještaj za Konferenciju Članica o tome kako je postupljeno po svim potraživanjima;

(d) moći da odluci da privremeno preduzme radnju prema članu 19 do sljedećeg sastanka Konferencije Članica sazvane saglasno članu 10, stav 2 (d);

(e) Moći da odluči da privremeno preduzme radnju prema članu 18 stav 3 do sledećeg sastanka Konferencije Članica sazvanog u skladu sa članom 10 stav 2 (d) ;

(f) morati revidirati iznose određene u članu 4 i 18 i informisati Konferenciju Članica o bilo kakvoj reviziji granica odgovornosti prema članu 31; i

(g) morati obavljati ostale dužnosti koje su mu ili joj dodijeljene prema ovoj konvenciji i odlučivati o ostalim stvarima delegiranim od strane Konferencije Članica.

2. Direktor i ostalo osoblje Sekretarijata ne mora tražiti ili primati instrukcije u vezi ispunjavanja svojih dužnosti od bilo kojeg autoriteta izvan Međunarodnog Fonda. Svaka Država članica se obavezuje da u potpunosti poštuje međunarodni karakter dužnosti ovog osoblja i neće pokušavati da utiče na one koji su njene nacionalnosti u pogledu ispunjavanja svojih dužnosti.

Član 12 – Doprinosi Internacionalnom Fondu

1. Doprinosi Internacionalnom Fondu moraju biti:

(a) obavezni iznosi prikupljeni po svakom putniku i toni tereta koji polaze sa aerodroma na teritoriji Države članice

under this Convention, administer and invest the funds of the International Fund in accordance with the Guidelines on Investment, maintain accounts for the funds, and assist in the auditing of the accounts and the funds in accordance with Article 17;

(c) shall handle claims for compensation in accordance with the Guidelines for Compensation, and prepare a report for the Conference of Parties on how each has been handled;

(d) may decide to temporarily take action under Article 19 until the next meeting of the Conference of Parties;

(e) shall decide to temporarily take action under Article 18, paragraph 3, until the next meeting of the Conference of Parties called in accordance with Article 10, paragraph 2 (d);

(f) shall review the sums prescribed under Articles 4 and 18 and inform the Conference of Parties of any revision to the limits of liability in accordance with Article 31; and

(g) shall discharge any other duties assigned to him or her by or under this Convention and decide any other matter delegated by the Conference of Parties.

2. The Director and the other personnel of the Secretariat shall not seek or receive instructions in regard to the discharge of their responsibilities from any authority external to the International Fund. Each State Party undertakes to fully respect the international character of the responsibilities of the personnel and not seek to influence any of its nationals in the discharge of their responsibilities.

Article 12 — Contributions to the International Fund

1. The contributions to the International Fund shall be:

(a) the mandatory amounts collected in respect of each passenger and each tonne of cargo departing on an international

međunarodnim komercijalnim letovima. Ako je neka Država članica podnijela deklaraciju prema članu 2, stav 2, ti iznosi će se takodje prikupljati po svakom putniku i toni tereta koji polaze na komercijalni let između dva aerodrome unutar te Države članice; i

(b) iznosi koje može odrediti Konferencija Članica u vezi generalne avijacije ili nekog njenog sektora.

Operatori moraju prikupljati ove iznose i uplaćivati ih Međunarodnom Fondu.

2. Doprinosi po putniku i toni tereta trebaju de se ubiraju samo jednom za jedno putovanje, bez obzira da li to putovanje obuhvata ili ne jedno ili više stajanja ili transfera.

Član 13 – Osnova za određivanje doprinosa

1. Doprinosi moraju biti određeni uz primjenu sljedećih principa:

- (a) efikasno postizanje ciljeva Međunarodnog Fonda;
- (b) konkurentnost unutar sektora za vazdusni transport neće biti poremećena;
- (c) konkurentnost sektora za vazdusni transport u odnosu na ostale vrste transporta neće biti ugrožena;
- (d) za generalnu avijaciju, troškovi prikupljanja doprinosa neće biti pretjerani u odnosu na takve doprinose, uzimajući u obzir raznovrstnost koja postoji unutar ovoga sektora.

2. Konferencija Članica mora odrediti doprinose na način koji ne diskriminiše nikoga od država, operatora, putnika, i pošiljalaca i primalaca transportovane robe.

3. Na bazi budžeta određenog prema članu 11, stav 1(a), doprinosi moraju biti uređeni prema :

- (a) gornjoj granici za kompenzaciju po članu 18, stav 2;

commercial flight from an airport in a State Party. Where a State Party has made a declaration under Article 2, paragraph 2, such amounts shall also be collected in respect of each passenger and each tonne of cargo departing on a commercial flight between two airports in that State Party; and

(b) such amounts as the Conference of Parties may specify in respect of general aviation or any sector thereof.

The operator shall collect these amounts and remit them to the International Fund.

2. Contributions collected in respect of each passenger and each tonne of cargo shall not be collected more than once in respect of each journey, whether or not that journey includes one or more stops or transfers.

Article 13 — Basis for fixing the contributions

1. Contributions shall be fixed having regard to the following principles:

- (a) the objectives of the International Fund should be efficiently achieved;
- (b) competition within the air transport sector should not be distorted;
- (c) the competitiveness of the air transport sector in relation to other modes of transportation should not be adversely affected; and
- (d) in relation to general aviation, the costs of collecting contributions shall not be excessive in relation to the amount of such contributions, taking into account the diversity that exists in this sector.

2. The Conference of Parties shall fix contributions in a manner that does not discriminate between States, operators, passengers and consignors or consignees of cargo.

3. On the basis of the budget drawn up according to Article 11, paragraph 1 (a), the contributions shall be fixed having regard to:

- (a) the upper limit for compensation set out in Article 18, paragraph 2;

(b) potrebi za rezervama kad je primijenjen član 18, stav 3;

(c) zahtjevima za kompenzaciju, mjerama za minimiziranje ili ublaživanje štete i finansijske pomoći po ovoj konvenciji;

(d) cijenom i troškovima administracije, uključujući troškove uzrokovane sastancima Konferencije Članica;

(e) prihodom Internacionalnog Fonda; i

(f) dostupnosti dodatnih fondova za nadoknadu štete na osnovu člana 17, stav 4.

Član 14 – Period i stopa doprinosa

1. Na svom prvom sastanku, Konferencija Članica mora odlučiti period i stopu doprinosa po putniku i teretu na polasku iz neke Države članice koji će važiti od vremena stupanja na snagu ove konvencije za tu državu članicu. Ako je neka Država članica podnijela deklaraciju po članu 2, stav 2, početni doprinosi će biti plaćani po putniku i teretu na polaznim letovima koji su pokriveni tom deklaracijom od datuma kad ona stupa na snagu. Period i stopa će biti jednaki za sve države članice.

2. Doprinosi moraju biti određeni u skladu sa 1 tako da raspoloživi fondovi iznose 100 odsto limita kompenzacije iz člana 18, stav 2, za četiri godine. Ako se procijeni da su raspoloživi fondovi dovoljni u odnosu na kompenzaciju ili finansijsku pomoć koja se može desiti u predvidljivoj budućnosti i iznose 100 odsto od te granice, Konferencija Članica može odlučiti da dalji doprinosi nijesu potrebni do sljedećeg sastanka Konferencije Članica, uz uslov da će period i stopa doprinosa biti primijenjeni po putniku i teretu u polazu iz države u kojoj ova konvencija treba da stupi na snagu.

3. Ukupni iznos doprinosa koji

(b) the need for reserves where Article 18, paragraph 3, is applied;

(c) claims for compensation, measures to minimize or mitigate damages and financial assistance under this Convention;

(d) the costs and expenses of administration, including the costs and expenses incurred by meetings of the Conference of Parties;

(e) the income of the International Fund; and

(f) the availability of additional funds for compensation pursuant to Article 17, paragraph 4.

Article 14 — Period and rate of contributions

1. At its first meeting, the Conference of Parties shall decide the period and the rate of contributions in respect of passengers and cargo departing from a State Party to be made from the time of entry into force of this Convention for that State Party. If a State Party makes a declaration under Article 2, paragraph 2, initial contributions shall be paid in respect of passengers and cargo departing on flights covered by such declaration from the time it takes effect. The period and the rate shall be equal for all States Parties.

2. Contributions shall be fixed in accordance with paragraph 1 so that the funds available amount to 100 per cent of the limit of compensation set out in Article 18, paragraph 2, within four years. If the funds available are deemed sufficient in relation to the likely compensation or financial assistance to be provided in the foreseeable future and amount to 100 per cent of that limit, the Conference of Parties may decide that no further contributions shall be made until the next meeting of the Conference of Parties, provided that both the period and rate of contributions shall be applied in respect of passengers and cargo departing from a State in respect of which this Convention subsequently enters into force.

3. The total amount of contributions

Međunarodni Fond prikupi u roku od dvije uzastopne kalendarske godine neće preći tri puta maksimalni iznos kompenzacije prema članu 18, stav 2.

4. Prema članu 28, doprinosi koje prikupi operator od neke Države članice ne mogu se koristiti u svrhu kompenzacije slučaja koji se desi na njenoj teritoriji prije nego što ova konvencija stupi na snagu u toj državi.

Član 15 – Prikupljanje doprinosa

1. Konferencija Članica mora uspostaviti u propisima Međunarodnog Fonda jedan transparentan, odgovoran i ekonomičan mehanizam za prikupljanje, slanje i dobijanje doprinosa. Pri uspostavljanju ovoga mehanizma, Konferencija Članica mora nastojati da izbjegne nepotrebno opterećivanje operatora i doprinosioca fondovima Međunarodnog Fonda. Na doprinose koji kasne mora se naplaćivati kamata po odredbi iz ovih propisa.

2. Ako neki operator ne prikupi ili ne pošalje Međunarodnom Fondu doprinose koje je prikupio, Međunarodni Fond mora preduzeti odgovarajuće mjere protiv toga operatora sa ciljem dobijanja iznosa koji se duguje. Svaka Država članica će osigurati da se dobijanje iznosa koji se duguje obavi u okviru njene jurisdikcije, bez obzira u kojoj Državi članici je taj dug napravljen.

Član 16 – Dužnosti država članica

1. Svaka Država članica mora preduzeti odgovarajuće mjere, uključujući i uspostavljanje sankcija koje smatra za potrebne, da bi osigurala da operatori ispunjavaju svoje obaveze u vezi sakupljanja i slanja doprinosa Međunarodnom Fondu.

2. Svaka država članica mora osigurati da Međunarodni Fond dobija sljedeće

collected by the International Fund within any period of two consecutive calendar years shall not exceed three times the maximum amount of compensation according to Article 18, paragraph 2.

4. Subject to Article 28, the contributions collected by an operator in respect of a State Party may not be used to provide compensation for an event which occurred in its territory prior to the entry into force of this Convention for that State Party.

Article 15 — Collection of the contributions

1. The Conference of Parties shall establish in the Regulations of the International Fund a transparent, accountable and cost-effective mechanism supporting the collection, remittal and recovery of contributions. When establishing the mechanism, the Conference of Parties shall endeavour not to impose undue burdens on operators and contributors to the funds of the International Fund. Contributions which are in arrears shall bear interest as provided for in the Regulations.

2. Where an operator does not collect or does not remit contributions it has collected to the International Fund, the International Fund shall take appropriate measures against such operator with a view to the recovery of the amount due. Each State Party shall ensure that an action to recover the amount due may be taken within its jurisdiction, notwithstanding in which State Party the debt actually accrued.

Article 16 — Duties of States Parties

1. Each State Party shall take appropriate measures, including imposing such sanctions as it may deem necessary, to ensure that an operator fulfils its obligations to collect and remit contributions to the International Fund.

2. Each State Party shall ensure that the following information is provided to the International Fund:

informacije:

(a) o broju putnika i količini tereta na međunarodnim letovima sa polaskom iz te države;

(b) takve informacije o letovima generalne avijacije prema odluci Konferencije Članica;

i

(c) o identitetu operatora koji vrše ove letove.

3. Kad Država članica podnese deklaraciju prema članu 2, stav 2, ona mora osigurati da se dostavlja i informacija sa detaljima o broju putnika i teretu u polasku na komercionalnim letovima između dva aerodrome u toj državi, informacije o letovima generalne avijacije prema odlukama Konferencije Članica, kao i identitet operatora koji obavljaju ove letove. U svakom od ovih slučajeva, ovi statistički podaci će biti *prima facie* evidencija činjenica sadržanih u njima.

4. U slučaju kad Država članica ne ispuni svoje obaveze iz st. 2 i 3 ovog člana i ovo kao posljedicu ima manjak doprinosa za Međunarodni Fond, Država članica će biti odgovorna za taj manjak. Konferencija Članica će, po preporuci Direktora, odlučiti da li ta Država članica treba da plati za taj manjak.

Član 17 – Fondovi Međunarodnog Fonda

1. Fondovi Međunarodnog Fonda mogu se koristiti samo u svrhe određene članom 8, stav 2.

2. Međunarodni Fond mora postupati krajnje obazrivo pri upravljanju ovim fondovima i njihovome održavanju. Fondovi moraju biti održavani u skladu sa Preporukama za Investiranje koje određuje Konferencija Članica po članu 9, podstav (h). Investirati se može samo u državama članicama.

3. Moraju postojati računi otvoreni za fondove Međunarodnog Fonda. Revizori Međunarodnog Fonda moraju pregledati

(a) the number of passengers and quantity of cargo departing on international commercial flights from that State Party;

(b) such information on general aviation flights as the Conference of Parties may decide; and

(c) the identity of the operators performing such flights.

3. Where a State Party has made a declaration under Article 2, paragraph 2, it shall ensure that information detailing the number of passengers and quantity of cargo departing on commercial flights between two airports in that State Party, such information on general aviation flights as the Conference of Parties may decide, and the identity of the operators performing such flights, are also provided. In each case, such statistics shall be *prima facie* evidence of the facts stated therein.

4. Where a State Party does not fulfil its obligations under paragraphs 2 and 3 of this Article and this results in a shortfall in contributions for the International Fund, the State Party shall be liable for such shortfall. The Conference of Parties shall, on recommendation by the Director, decide whether the State Party shall pay for such shortfall.

Article 17 — The funds of the International Fund

1. The funds of the International Fund may only be used for the purposes set out in Article 8, paragraph 2.

2. The International Fund shall exercise the highest degree of prudence in the management and preservation of its funds. The funds shall be preserved in accordance with the Guidelines on Investment determined by the Conference of Parties under Article 9, subparagraph (h). Investments may only be made in States Parties.

3. Accounts shall be maintained for the funds of the International Fund. The auditors of the International Fund shall

ove račune i izvještavati o njima Konferenciju Članica.

4. U slučaju da Međunarodni Fond ne može da zadovolji valjan zahtjev za kompenzaciju zbog toga što prikupljeni doprinosi nijesu dovoljni, on može tražiti kredit od finansijskih institucija radi plaćanja kompenzacije i može garantovati sigurnost za takav kredit.

Poglavlje IV

Kompenzacija od Međunarodnog Fonda

Član 18 - Kompenzacija

1. Međunarodni Fond mora, pod istim uslovima koji se primjenjuju na odgovornost operatora, obezbijediti kompenzaciju licima koja su pretrpjela štetu na teritoriji neke Države članice. Gdje je stetu uzrokovao vazduhoplov u letu koji nije međunarodni let, kompenzacija se mora obezbijediti samo ako je ta Država članica podnijela deklaraciju po članu 2, stav 2. Kompenzacija se mora platiti samo ukoliko ukupna šteta ne prelazi granice prema članu 4.

2. Maksimalni iznos kompenzacije koja se može dobiti od Međunarodnog Fonda mora biti 3 000 000 000 Specijalnih prava vučenja za svaki pojedini slučaj. Plaćanja koja se učine prema stavu 3 ovog člana i distribucija iznosa dobijenih prema članu 25 moraju biti dodati na maksimalni iznos kompenzacije.

3. Ako, i ukoliko Konferencija Članica odredi, i za period za koji ta odredba važi, da se osiguranje u vezi štete pokrivene ovom konvencijom ne može dobiti u potpunosti ili djelimično za iznose pokriva ili rizika koji se osigurava, ili se može dobiti samo uz trošak koj je nekompatibilan sa nastavkom funkcionisanja vazdušnogtransporta uopšte, Međunarodni Fond može, po sopstvenome naodjenju, za buduće slučajeve koji uzrokuju štetu po ovoj konvenciji, plaćati

review the accounts and report on them to the Conference of Parties.

4. Where the International Fund is not able to meet valid compensation claims because insufficient contributions have been collected, it may obtain credits from financial institutions for the payment of compensation and may grant security for such credits.

Chapter IV

Compensation from the International Fund

Article 18 — Compensation

1. The International Fund shall, under the same conditions as are applicable to the liability of the operator, provide compensation to persons suffering damage in the territory of a State Party. Where the damage is caused by an aircraft in flight on a flight other than an international flight, compensation shall only be provided if that State Party has made a declaration according to Article 2, paragraph 2. Compensation shall only be paid to the extent that the total amount of damages exceeds the limits according to Article 4.

2. The maximum amount of compensation available from the International Fund shall be 3 000 000 000 Special Drawing Rights for each event. Payments made according to paragraph 3 of this Article and distribution of amounts recovered according to Article 25 shall be in addition to the maximum amount for compensation.

3. If and to the extent that the Conference of Parties determines and for the period that it so determines that insurance in respect of the damage covered by this Convention is wholly or partially unavailable with respect to amounts of coverage or the risks covered, or is only available at a cost incompatible with the continued operation of air transport generally, the International Fund may, at its discretion, in respect of future events causing damage compensable under this

odštete za koje su operatori odgovorni po članu 3 i 4 i takva plaćanja moraju razrješavati operatore od odgovornosti. Konferencija Članica može odlučiti o proviziji, koju plaćaju operatori, za period pokrića, i koja će biti uslov pod kojim bi Međunarodni Fond preduzeo akciju navedenu u ovom stavu.

Član 19 – Plaćanje unaprijed i druge mjere

1. Zavisno od odluke Konferencije Članica i u skladu sa Preporukama za Kompenzaciju, Međunarodni Fond može činiti plaćanja unaprijed i bez odlaganja fizičkim licima koja imaju pravo na potraživaje kompenzacije prema ovoj konvenciji, da bi se zadovoljile njihove neposredne ekonomske potrebe. Te uplate unaprijed ne predstavljaju priznavanje prava na kompenzaciju i mogu se odbiti od bilo kojega iznosa koji će Međunarodni Fond naknadno platiti.

2. Zavisno od odluke Konferencije Članica i u skladu sa Preporukama za Kompenzaciju, Međunarodni Fond može također preduzeti mjere za minimiziranje ili ublažavanje štete prouzrokovane nekim slučajem.

Poglavlje V

Specijalne odredbe o kompenzaciji i nadoknadi

Član 20 – Oslobođanje od optužbe

Ako operator dokaze da je šteta prouzrokovana, ili joj je doprinijeto, nesarom ili drugom štetnom radnjom ili greškom potražioca obeštećenja, ili lica od kojeg su on ili ona ovlašćeni, namjerino ili nepromišljeno ili sa znanjem da će šteta vjerovatno biti napravljena, operator ili Međunarodni Fonda moraju biti potpuno ili djelimično oslobođeni obaveze prema

Convention, pay the damages for which the operators are liable under Articles 3 and 4 and such payment shall discharge such liability of the operators. The Conference of Parties shall decide on a fee, the payment of which by the operators, for the period covered, shall be a condition for the International Fund taking the action specified in this paragraph.

Article 19 — Advance payments and other measures

1. Subject to the decision of the Conference of Parties and in accordance with the Guidelines for Compensation, the International Fund may make advance payments without delay to natural persons who may be entitled to claim compensation under this Convention, in order to meet their immediate economic needs. Such advance payments shall not constitute recognition of a right to compensation and may be offset against any amount subsequently payable by the International Fund.

2. Subject to the decision of the Conference of Parties and in accordance with the Guidelines for Compensation, the International Fund may also take other measures to minimize or mitigate damage caused by an event.

Chapter V

Special provisions on compensation and recourse

Article 20 — Exoneration

If the operator or the International Fund proves that the damage was caused, or contributed to, by an act or omission of a claimant, or the person from whom he or she derives his or her rights, done with intent or recklessly and with knowledge that damage would probably result, the operator or the International Fund shall be wholly or partly exonerated from its

tome potražiocu u onoj mjeri u kojoj je taj nedar ili štetna radnja ili greška prouzrokovala štetu ili joj je doprinijela.

Član 21 – Troškovi suda i ostali troškovi

1. Granice propisane u članovima 4 i 18, stav 2, ne sprječavaju sud da odredi, u skladu sa svojim zakonom, uz ostalo, ukupne ili djelimične troškove suda i ostale troškove parnice nastale od strane potražitelja, uključujući i kamatu.

2. Stav 1 ovog člana se ne mora primjenjivati u slučaju kad suma dodijeljenog obeštećenja, isključujući troškove suda i ostale troškove, ne prelazi sumu koju je operator ponudio oštećenoj strani u pismenoj formi u roku od šest mjeseci od datuma slučaja koji je uzrokovao štetu, ili prije preduzimanja akcije za proces, pri čemu važi ono što se desilo zadnje.

Član 22 – Prioritet kompenzacije

Ako ukupni iznos štete koji treba platiti prelazi iznose koji su raspoloživi po članu 4 i članu 18, stav 2, ukupna suma se mora dodijeliti po prioritetu tako da zadovolji potraživanje proporcionalno u odnosu na smrt, tjelesnu povredu ili mentalnu povredu, u prvoj instanci. Ostatak ove ukupne sume, ako ga ima, mora biti dodijeljen potražiocima proporcionalno u odnosu na štetu.

Član 23 – Dodatna kompenzacija

1. Ako ukupni iznos šteta ne prelazi ukupni iznos koji se može isplatiti prema članu 4 i članu 18, stav 2, lice koje je pretrpjelo štetu može tražiti dodatnu kompenzaciju od operatora.

2. Operator mora biti odgovoran za dodatnu kompenzaciju ukoliko lice koje potražuje kompenzaciju dokaže da je

liability to that claimant to the extent that such act or omission caused or contributed to the damage.

Article 21 - Court costs and other expenses

1. The limits prescribed in Articles 4 and 18, paragraph 2, shall not prevent the court from awarding, in accordance with its own law, in addition, the whole or part of the court costs and of the other expenses of the litigation incurred by the claimant, including interest.

2. Paragraph 1 shall not apply if the amount of the damages awarded, excluding court costs and other expenses of the litigation, does not exceed the sum which the operator has offered in writing to the claimant within a period of six months from the date of the event causing the damage, or before the commencement of the action, whichever is the later.

Article 22 — Priority of compensation

If the total amount of the damages to be paid exceeds the amounts available according to Articles 4 and 18, paragraph 2, the total amount shall be awarded preferentially to meet proportionately the claims in respect of death, bodily injury and mental injury, in the first instance. The remainder, if any, of the total amount payable shall be awarded proportionately among the claims in respect of other damage.

Article 23 – Additional compensation

1. To the extent the total amount of damages exceeds the aggregate amount payable under Articles 4 and 18, paragraph 2, a person who has suffered damage may claim additional compensation from the operator.

2. The operator shall be liable for such additional compensation to the extent the person claiming compensation proves that

operator ili njegovi službenici doprinio dešavanju slučaja zbog radnje ili propusta sa namjerom da uzrokuje štetu ili nemarom znajući da će kao rezultat vjerovatno nastati šteta.

3. Ako je neki njegov službenik doprinio šteti, operator neće biti odgovoran ni za kakvu dodatnu kompenzaciju po ovom članu ako dokaže da postoji i primjenjuje se adekvatan sistem za izbor i kontrolu njegovih službenika.

4. Za operatora, ako je pravno lice, ili za njegov viši menadžment, mora se smatrati da nijesu bili nemarni ako operator dokaže da je uspostavio i primjenjuje sistem koji zadovoljava zahtjeve prema Aneksu 17 *Konvencije o Međunarodnom Civilnom Vazduhoplovstvu* (Chicago, 1944) u skladu sa zakonom Države članice u kojoj operator ima glavno poslovno sjedište, ili ako nema takvo sjedište, onda stalno prebivalište.

Član 24 – Pravo operatora na regres

Operator mora imati pravo na regres od:

- (a) bilo kojega lica koje je počinilo, organizovalo ili finansiralo akt nezakonitoga ometanja; i
- (b) bilo kojeg drugog lica.

Član 25 – Pravo Međunarodnog Fonda na regres

Međunarodni Fond mora imati pravo na regres od:

- (a) bilo kojeg lica koje je počinilo, organizovalo ili finansiralo akt nezakonitoga ometanja;
- (b) operatora prema uslovima iz člana 23; i
- (c) bilo kojeg drugog lica.

Član 26 – Ograničenja prava na regres

the operator or its employees have contributed to the occurrence of the event by an act or omission done with intent to cause damage or recklessly and with knowledge that damage would probably result.

3. Where an employee has contributed to the damage, the operator shall not be liable for any additional compensation under this Article if it proves that an appropriate system for the selection and monitoring of its employees has been established and implemented.

4. An operator or, if it is a legal person, its senior management shall be presumed not to have been reckless if it proves that it has established and implemented a system to comply with the security requirements specified pursuant to Annex 17 to the *Convention on International Civil Aviation* (Chicago, 1944) in accordance with the law of the State Party in which the operator has its principal place of business, or if it has no such place of business, its permanent residence.

Article 24 — Right of recourse of the operator

The operator shall have a right of recourse against:

- (a) any person who has committed, organized or financed the act of unlawful interference; and
- (b) any other person.

Article 25 — Right of recourse of the International Fund

The International Fund shall have a right of recourse against:

- (a) any person who has committed, organized or financed the act of unlawful interference;
- (b) the operator subject to the conditions set out in Article 23; and
- (c) any other person.

Article 26 -Restrictions on rights of recourse

1. Prava na regres, prema članu 24, podstav (b), i člana 25, podstav (c), moraju nastati samo ukoliko je lice od koga se traži regres moglo biti pokriveno osiguranjem koje se može dobiti na komercijalno razumnoj osnovi.

2. Stav 1 se ne mora primijeniti ako je lice, od koga se traži regres po članu 25 podstav (c), doprinijelo da se dogodi slučaj propustom ili nepromišljenim aktom i znajući da će kao rezultat toga vjerovatno nastati šteta.

3. Međunarodni Fond ne mora voditi bilo kakva potraživanja po članu 25, podstav (c) ako Konferencija Članica utvrdi da bi to moglo dovesti do primjene člana 18, stav 3.

Član 27 – Izuzeće od regresa

Neće postojati pravo nadoknade protiv vlasnika, iznajmljivača, ili finansijera koji posjeduje akcije u vazduhoplovu, a nije operator, ili protiv proizvođača ako taj proizvođač dokaže da je postupao po obaveznim zahtjevima u pogledu projektovanja vazduhoplova, njegovih motora i komponenti.

Poglavlje VI

Pomoć kad se slučaj desi u državi koja nije članica

Član 28 - Pomoć kad se slučaj desi u državi koja nije članica

Kad je neki operator, koji ima svoje glavno poslovno sjedište, ili ako nema sjedište, svoje stalno mjesto boravka, u Državi članici, odgovoran za štetu koja se desila u državi koja nije članica, Konferencija Članica može da odluči, od slučaja do slučaja, da Međunarodni Fond pruži finansijsku pomoć operatoru. Ta pomoć se može obezbijediti:

(a) prema šteti koju bi Konferencija

1. The rights of recourse under Article 24, subparagraph (b), and Article 25, subparagraph (c), shall only arise to the extent that the person against whom recourse is sought could have been covered by insurance available on a commercially reasonable basis.

2. Paragraph 1 shall not apply if the person against whom recourse is sought under Article 25, subparagraph (c) has contributed to the occurrence of the event by an act or omission done recklessly and with knowledge that damage would probably result.

3. The International Fund shall not pursue any claim under Article 25, subparagraph (c) if the Conference of Parties determines that to do so would give rise to the application of Article 18, paragraph 3.

Article 27 – Exoneration from recourse

No right of recourse shall lie against an owner, lessor, or financier retaining title of or holding security in an aircraft, not being an operator, or against a manufacturer if that manufacturer proves that it has complied with the mandatory requirements in respect of the design of the aircraft, its engines or components.

Chapter VI

Assistance in case of events in States non-Party

Article 28 — Assistance in case of events in States non-Party

Where an operator, which has its principal place of business, or if it has no such place of business, its permanent residence, in a State Party, is liable for damage occurring in a State non-Party, the Conference of Parties may decide, on a case by case basis, that the International Fund shall provide financial support to that operator. Such support may only be provided:

(a) in respect of damage that would have

Članica odredila da je ta država ne-članica
Država članica;

(b) ako se ta država ne-članica složi u formi prihvatljivoj za Konferenciju Članica da se obavezuje prema odredbama ove konvencije u pogledu slučaja koji je doveo do štete;

(c) do maksimalnog iznosa kompenzacije prema članu 18, stav 2; i

(d) ako je solventnost odgovornog operatora u opasnosti čak i kad mu se pruži pomoć, pri čemu Konferencija Članica određuje da li je operator preuzeo zadovoljavajuće mjere da zaštiti svoju solventnost.

Poglavlje VII

Primjena obeštećenja i relevantne stavke

Član 29 – Exkluzivno obeštećenje

1. Bez prejudiciranja ,pitanje ko su lica koja imaju pravo da pokrenu sudski postupak i što su njihova pojedinačna prava, bilo koji postupak za kompenzaciju štete trećem licu zbog akta nezakonitog ometanja, po bilo kom osnovu, bilo po ovoj konvenciji ili ne ili po ugovoru ili na drugi način, može se pokrenuti samo protiv operatora i, ako treba, protiv Međunarodnog Fonda mora biti predmet uslova i granica odgovornosti koje su određene ovom konvencijom. Neće biti potraživanja od strane trećih lica protiv bilo kojeg drugog lica za kompenzaciju takve štete.

2. Stav 1 ovog člana se ne mora primijeniti na radnju protiv lica koje je počinilo, organizovalo ili finansiralo akt nezakonitog ometanja.

Član 30 – Konverzija Specijalnih prava vučenja

Za sume pomenute u uslovima Specijalnih prava vučenja u ovoj konvenciji mora se smatrati da se odnose na Specijalna prava vucenja kao što ih definiše Međunarodni

fallen under the Convention if the State non-Party had been a State Party;

(b) if the State non-Party agrees in a form acceptable to the Conference of Parties to be bound by the provisions of this Convention in respect of the event giving rise to such damage;

(c) up to the maximum amount for compensation set out in Article 18, paragraph 2; and

(d) if the solvency of the operator liable is threatened even if support is given, where the Conference of Parties determines that the operator has sufficient arrangements protecting its solvency.

Chapter VII

Exercise of remedies and related provisions

Article 29 — Exclusive remedy

1. Without prejudice to the question as to who are the persons who have the right to bring suit and what are their respective rights, any action for compensation for damage to a third party due to an act of unlawful interference, however founded, whether under this Convention or in tort or in contract or otherwise, can only be brought against the operator and, if need be, against the International Fund and shall be subject to the conditions and limits of liability set out in this Convention. No claims by a third party shall lie against any other person for compensation for such damage.

2. Paragraph 1 shall not apply to an action against a person who has committed, organized or financed an act of unlawful interference.

Article 30 — Conversion of Special Drawing Rights

The sums mentioned in terms of Special Drawing Right in this Convention shall be deemed to refer to the Special Drawing Right as defined by the International

Monetarni Fond. Konverzija iznosa u nacionalne valute , u slučaju sudskih procesa, mora biti uređena prema vrijednosti tih valuta po Specijalnim pravima vučenja na dan presude. Vrijednost u nacionalnoj valuti se mora računati u skladu sa metodom valuacije koji primjenjuje Međunarodni Monetarni Fond za svoje operacije i transakcije. Vrijednost u nacionalnoj valuti Države članice koja nije član Međunarodnog Monetarnog Fonda mora biti računata na način koji određuje ta država tako da je ta vrijednost u nacionalnoj valuti što je moguće bliža realnoj vrijednosti kao u članu 4, stav 1.

Član 31 – Revizija granica odgovornosti

1. Prema stavu 2 ovog člana, iznose određene u članu 4 i 18, stav 2, revidirat mora revidirati Direktor Monetarnog Fonda, u skladu sa inflacionim faktorom koji odgovara akumuliranoj stopi inflacije od vremena prethodne revizije ili u slučaju prvog stepena od dana stupanja na snagu ove konvencije. Mjera stope inflacije koja će se koristiti za određivanje inflacionog faktora mora biti prosječna ponderisana vrijednost godišnjih stopa povećanja ili smanjenja indeksa potrošačkih cijena (Consumer Price Index) u državama čije valute čine Specijalna prava vučenja pomenuta u članu 30.

2. Ako se revizijom iz prethodnog stava ovog člana zaključi da inflacioni factor prelazi 10 odsto, Direktor će obavijestiti Konferenciju Članica o reviziji granica odgovornosti. Takva revizija stupa na snagu šest mjeseci poslije sastanka Konferencije Članica, ukoliko većina država članica ne podnese svoje neodobranje. Direktor mora odmah obavijestiti sve države članice o stupanju na snagu svake revizije.

Monetary Fund. Conversion of the sums into national currencies shall, in case of judicial proceedings, be made according to the value of such currencies in terms of the Special Drawing Right at the date of the judgement. The value in a national currency shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund for its operations and transactions. The value in a national currency, of a State Party which is not a Member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State to express in the national currency of the State Party as far as possible the same real value as the amounts in Article 4.

Article 31 — Review of limits

1. Subject to paragraph 2 of this Article, the sums prescribed in Articles 4 and 18, paragraph 2, shall be reviewed by the Director of the International Fund, by reference to an inflation factor which corresponds to the accumulated rate of inflation since the previous revision or in the first instance since the date of entry into force of this Convention. The measure of the rate of inflation to be used in determining the inflation factor shall be the weighted average of the annual rates of increase or decrease in the Consumer Price Indices of the States whose currencies comprise the Special Drawing Right mentioned in Article 30.

2. If the review referred to in the preceding paragraph concludes that the inflation factor has exceeded 10 per cent, the Director shall inform the Conference of Parties of a revision of the limits of liability. Any such revision shall become effective six months after the meeting of the Conference of Parties, unless a majority of the States Parties register their disapproval. The Director shall immediately notify all States Parties of the coming into force of any revision.

Član 32 – Forum

1. Na osnovu stava 2 ovog člana, radnje za kompenzaciju po odredbama ove konvencije mogu se pokrenuti samo pred sudovima Države članice na čijoj teritoriji se desila šteta.

2. Ako se šteta desi u više od jedne države članice, radnje po odredbama ove konvencije mogu se pokrenuti samo pred sudovima Države članice na čijoj teritoriji je vazduhoplov bio ili čiju je teritoriju napuštao kad se desio slučaj.

3. Ako to nije protivno stavovima 1 i 2 ovog člana, može se podnijeti u bilo kojoj državi članici zahtjev za privremene mjere, uključujući zaštitne mjere, koje postoje po zakonu te države.

Član 33 – Intervencija Međunarodnog Fonda

1. Svaka Država članica mora osigurati da Međunarodni Fond ima pravo intervencije u procesima koji su pokrenuti protiv operatora u njenim sudovima.

2. Izuzimajući što je dato u stavu 3 ovog člana, Međunarodni Fond ne mora biti dužan po nijednoj presudi ili odluci u kojima nije učestvovao ili po kojoj nije intervenisao.

3. Ako je pokrenut postupak protiv operatora u nekoj državi članici, svaki učesnik u proceduri ima pravo da o njoj obavijesti Međunarodni Fond. Kad je ovo obavještenje dato u skladu sa zakonom suda koji rješava spor i u roku u kome međunarodni Fond može intervenisati, Međunarodni Fond mora biti dužan prema presudi ili odluci čak i ako nije intervenisao.

Član 34 – Priznavanje i izvršenje presude

Article 32 — Forum

1. Subject to paragraph 2 of this Article, actions for compensation under the provisions of this Convention may be brought only before the courts of the State Party in whose territory the damage occurred.

2. Where damage occurs in more than one State Party, actions under the provisions of this Convention may be brought only before the courts of the State Party the territory of which the aircraft was in or about to leave when the event occurred.

3. Without prejudice to paragraphs 1 and 2 of this Article, application may be made in any State Party for such provisional measures, including protective measures, as may be available under the law of that State.

Article 33 — Intervention by the International Fund

1. Each State Party shall ensure that the International Fund has the right to intervene in proceedings brought against the operator in its courts.

2. Except as provided in paragraph 3 of this Article, the International Fund shall not be bound by any judgement or decision in proceedings to which it has not been a party or in which it has not intervened.

3. If an action is brought against the operator in a State Party, each party to such proceedings shall be entitled to notify the International Fund of the proceedings. Where such notification has been made in accordance with the law of the court seised and in such time that the International Fund had time to intervene in the proceedings, the International Fund shall be bound by a judgement or decision in proceedings even if it has not intervened.

Article 34 — Recognition and enforcement of judgements

1. Prema odredbama ovog člana, presude nadležnog suda po članu 32 poslije suđenja, ili automatski, kad postanu izvršne u toj Državi članici, moraju biti izvršne i u svakoj drugoj državi članici čim se ispune formalnosti koje zahtijeva ta Država članica.

2. Meritum sudskog predmeta se ne mora ponovo otvarati po bilo kojoj aplikaciji za priznavanje ili izvršenje prema ovome članu.

3. Priznavanje ili izvršenje presude može se odbiti ako:

(a) je njeno priznavanje ili izvršenje očigledno suprotno javnom poretku u Državi članici u kojoj se priznavanje ili izvršenje traži;

(b) optuženi nije dobio obavještenje o postupku na vrijeme i na način tako da može da se pripremi i podnese odbranu;

(c) je ista u vezi već pokrenutog postupka, između istih strana, koji je već formirao presudu ili arbitražnu odluku koja je priznata kao konačna po zakonu države članice u kojoj se priznavanje ili izvršenje traži;

(d) se do presude došlo prevarom bilo koje strane; ili

(e) pravo na izvršenje presude ne pripada licu koje je podnijelo aplikaciju.

4. Priznavanje ili izvršenje presude može se također odbiti ukoliko presuda dodjeljuje odštetu, uključujući primjenu ili kaznenu odštetu, koja ne nadoknađuje stvarnu štetu koju je treća strana pretrpjela.

5. Kad je presuda izvršna, postaje izvorno i plaćanje sudskih i ostalih troškova koje napravi tužilac, uključujući interes dodijeljen po presudi.

Član 35 – Regionalni i multilateralni sporazumi o priznavanju i izvršavanju presuda

1. Subject to the provisions of this Article, judgements entered by a competent court under Article 32 after trial, or by default, shall when they are enforceable in the State Party of that court be enforceable in any other State Party as soon as the formalities required by that State Party have been complied with.

2. The merits of the case shall not be reopened in any application for recognition or enforcement under this Article.

3. Recognition and enforcement of a judgement may be refused if:

(a) its recognition or enforcement would be manifestly contrary to public policy in the State Party where recognition or enforcement is sought;

(b) the defendant was not served with notice of the proceedings in such time and manner as to allow him or her to prepare and submit a defence;

(c) it is in respect of a cause of action which had already, as between the same parties, formed the subject of a judgement or an arbitral award which is recognized as final and conclusive under the law of the State Party where recognition or enforcement is sought;

(d) the judgement has been obtained by fraud of any of the parties; or

(e) the right to enforce the judgement is not vested in the person by whom the application is made.

4. Recognition and enforcement of a judgement may also be refused to the extent that the judgement awards damages, including exemplary or punitive damages, that do not compensate a third party for actual harm suffered.

5. Where a judgement is enforceable, payment of any court costs and other expenses incurred by the plaintiff, including interest recoverable under the judgement, shall also be enforceable.

Article 35 — Regional and multilateral agreements on the recognition and enforcement of

1. Države članice mogu ući u regionalne i multilateralne sporazume u vezi priznavanja i izvršavanja presuda u skladu sa ciljevima ove konvencije, ukoliko ti sporazumi kao rezultat nemaju niži nivo zaštite bilo kojeg trećeg lica ili optuženog od nivoa zaštite koji je predviđen ovom konvencijom.

2. Države članice moraju informisati jedna drugu, preko Depozitara, o svim takvim regionalnim ili multilateralnim sporazumima u koje su ušle prije ili poslije datuma stupanja na snagu ove konvencije.

3. Odredbe ovoga poglavlja ne moraju uticati na priznavanje ili izvršavanje bilo kojih presuda u skladu sa ovim sporazumima.

Član 36 – Period ograničenja

1. Pravo na kompenzaciju prema članu 3 se gasi ako akcija nije pokrenuta u roku od dvije godine od datuma slučaja koji je uzrokovao štetu.

2. Pravo na kompenzaciju po članu 18 se gasi ako radnja nije pokrenuta, ili obavještenje koje slijedi iz člana 33, paragraph 3, nije dato, u roku od dvije godine od datuma slučaja koji je uzrokovao štetu.

2. Metod računanja ovoga dvogodišnjega perioda mora biti određen u skladu sa zakonom važećim za sud koji rješava slučaj.

Član 37 – Smrt odgovornog lica

U slučaju smrti odgovornog lica, tužba za naknadu štete je protiv onih koji zakonski zastupaju njeno ili njegovo imanje i to po odredbama ove konvencije.

POGLAVLJE VIII

Završne odredbe

Član 38 – Potpis, ratifikacija, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje

judgements

1. States Parties may enter into regional and multilateral agreements regarding the recognition and enforcement of judgements consistent with the objectives of this Convention, provided that such agreements do not result in a lower level of protection for any third party or defendant than that provided for in this Convention.

2. States Parties shall inform each other, through the Depositary, of any such regional or multilateral agreements that they have entered into before or after the date of entry into force of this Convention.

3. The provisions of this Chapter shall not affect the recognition or enforcement of any judgement pursuant to such agreements.

Article 36 -Period of limitation

1. The right to compensation under Article 3 shall be extinguished if an action is not brought within two years from the date of the event which caused the damage.

2. The right to compensation under Article 18 shall be extinguished if an action is not brought, or a notification pursuant to Article 33, paragraph 3, is not made, within two years from the date of the event which caused the damage.

3. The method of calculating such two-year period shall be determined in accordance with the law of the court seized of the case.

Article 37 — Death of person liable

In the event of the death of the person liable, an action for damages lies against those legally representing his or her estate and is subject to the provisions of this Convention.

Chapter VIII

Final clauses

Article 38 – Signature, ratification, acceptance, approval or accession

1. Ova Konvencija mora biti otvorena za potpisivanje 2. maja 2009.godine od strane država učesnika Međunarodne Konferencije o Vazдушnom Pravu održanoj u Montrealu od 20. aprila do 2. maja 2009.godine, Konvencija će biti otvorena svim državama za potpis u glavnom sjedištu Međunarodne Organizacije Civilnog Vazduhoplovstva u Montrealu dok ne stupi na snagu u skladu sa članom 40.

2. Ova konvencija mora biti predmet ratifikacije od strane država potpisnica.

3. Države koje ne potpišu ovu konvenciju mogu je prihvatiti, odobriti ili joj pristupiti bilo kad.

4. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja se mora deponovati kod Međunarodne Organizacije Civilnog Vazduhoplovstva, koja se ovim određuje kao Depositar.

Član 39 – Regionalne Organizacije za Ekonomsku Integraciju

1. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju koju konstituše suverena država i koja ima nadležnost nad određenim stvarima koje reguliše ova konvencija može takođe da potpiše, ratifikuje, prihvati, odobri ili pristupi konvenciji. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju mora u tome slučaju imati prava i obaveze države članice u onoj mjeri u kojoj je ta organizacija nadležna za te stvari. Kad je broj država članica bitan po ovoj konvenciji, uključujući poštovanje člana 10 ove konvencije, Regionalna Organizacija za Ekonomsku Integraciju se neće računati kao Država članica pored njenih članica koje su države članice po konvenciji.

2. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju mora, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, dati izjavu Depozitru u kojoj se

1. This Convention shall be open for signature in Montréal on 2 May 2009 by States participating in the International Conference on Air Law held at Montréal from 20 April to 2 May 2009. After 2 May 2009, the Convention shall be open to all States for signature at the headquarters of the International Civil Aviation Organization in Montréal until it enters into force in accordance with Article 40.

2. This Convention shall be subject to ratification by States which have signed it.

3. Any State which does not sign this Convention may accept, approve or accede to it at any time.

4. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the International Civil Aviation Organization, which is hereby designated the Depositary.

Article 39 – Regional Economic Integration Organizations

1. A Regional Economic Integration Organization which is constituted by sovereign States and has competence over certain matters governed by this Convention may similarly sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention. The Regional Economic Integration Organization shall in that case have the rights and obligations of a State Party, to the extent that the Organization has competence over matters governed by this Convention. Where the number of States Parties is relevant in this Convention, – 19 – DCCD Doc No. 43 including in respect of Article 10, the Regional Economic Integration Organization shall not count as a State Party in addition to its Member States which are States Parties.

2. The Regional Economic Integration Organization shall, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, make a declaration to the

navode stvari iz ove konvencije nad kojima je nadležnost prenesena na ovu organizaciju od strane njenih zemalja članica. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju cmora odmah obavijestiti depozitara o bilo kakvim promjenama u raspodjeli nadležnosti, uključujući transfer novih nadležnosti, koje su navedene u izjavi u ovome stavu.

3. U ovoj konvenciji naziv "država članica" ili "države članice" odnosi se jednako i na Regionalnu Organizaciju za Ekonomsku Integraciju, gdje god je to u kontekstu opravdano.

Član 40 – Stupanje na snagu

1. Ova konvencija treba da stupi na snagu stotinu i osamdeset dana po deponovanju trideset petog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa pod uslovom, međutim, da je ukupni broj putnika u polasku u prethodnoj godini sa aerodroma država koje su ratifikovale, prihvatile, odobrile ili pristupile najmanje 750000000, što će se vidjeti iz izjava koje podnose države koje ratifikuju, prihvataju, odobravaju ili pristupaju. Ako u vrijeme deponovanja trideset petog instrumenta ratifikacije, privatanja, odobrenja ili pristupa ovaj uslov nije ispunjen, Konvencija neće stupiti na snagu dok ne prođe stotinu i osamdeset dana pošto ovaj uslov bude ispunjen. Instrument deponovan od strane neke Regionalne Organizacije za Ekonomsku Integraciju neće se računati po ovome paragrafu.

2. Ova konvencija stupa na snagu za svaku državu koja ratifikuje, prihvata, odobrava ili pristupa, po deponovanju zadnjeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja koji je neophodan za stupanje na snagu ove Konvencije na devedeseti dan po deponovanju njenog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.

3. U vrijeme deponovanja svoga

Depository specifying the matters governed by this Convention in respect of which competence has been transferred to that Organization by its Member States. The Regional Economic Integration Organization shall promptly notify the Depository of any changes to the distribution of competence, including new transfers of competence, specified in the declaration under this paragraph.

3. Any reference to a "State Party" or "States Parties" in this Convention applies equally to a Regional Economic Integration Organization where the context so requires.

Article 40 – Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the one hundred and eightieth day after the deposit of the thirty-fifth instrument of ratification, acceptance, approval or accession on condition, however, that the total number of passengers departing in the previous year from airports in the States that have ratified, accepted, approved or acceded is at least 750 000 000 as appears from the declarations made by ratifying, accepting, approving or acceding States. If, at the time of deposit of the thirty-fifth instrument of ratification, acceptance, approval or accession this condition has not been fulfilled, the Convention shall not come into force until the one hundred and eightieth day after this condition shall have been satisfied. An instrument deposited by a Regional Economic Integration Organization shall not be counted for the purpose of this paragraph.

2. This Convention shall come into force for each State ratifying, accepting, approving or acceding after the deposit of the last instrument of ratification, acceptance, approval or accession necessary for entry into force of this Convention on the ninetieth day after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. At the time of deposit of its instrument

instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa, država mora objaviti ukupan broj putnika koji su oputovali na međunarodnim komercijalnim letovima sa aerodroma na njenoj teritoriji u toku prethodne godine. Izjava po članu 2, stav 2, mora uključiti broj domaćih putnika u prethodnoj godini i taj broj treba biti uračunat pri određivanju ukupnog broja putnika koji se traži po stavu 1 ovog člana.

4. Pri podnošenju takvih izjava svaka država se mora truditi da ne uzima u obzir putnike koji su već oputovali sa aerodrome neke Države članice na putovanje koje uključuje jedno ili više stapjanja ili transfera. Takva deklaracija se može izmijeniti s vremena na vrijeme da bi reflektovala broj putnika u narednim godinama. Ako izjava nije izmijenjena, smatrat će se da je broj putnika konstantan.

Član 41 – Otkazivanje

1. Bilo koja država može otkazati Konvenciju putem pismenog obavještenja Depozitaru.
2. Otkazivanje stupa na snagu godinu dana od datuma prijema ovog obavještenja kod Depozitara; u odnosu na štete predviđene u članu 3 a koja je rezultat slučaja koji se dogodio prije isticanja ovog perioda od godinu dana, Konvencija se mora nastaviti primjenjivati kao da otkazivanje nije donijeto.

Član 42 - Prestanak

1. Ova konvencija mora prestati da važi na dan kad broj država članica padne ispod osam ili prije toga na dan koji Konferencija Članica odluči dvotrećinskom većinom država koje nijesu otkazale Konvenciju.
2. Države koje se obavezuju ovom konvencijom na dan prije datuma prestanka njenog važenja mora omogućiti

of ratification, acceptance, approval or accession a State shall declare the total number of passengers that departed on international commercial flights from airports in its territory in the previous year. The declaration at Article 2, paragraph 2, shall include the number of domestic passengers in the previous year and that number shall be counted for the purposes of determining the total number of passengers required under paragraph 1.

4. In making such declarations a State shall endeavour not to count a passenger that has already departed from an airport in a State Party on a journey including one or more stops or transfers. Such declarations may be amended from time to time to reflect passenger numbers in subsequent years. If a declaration is not amended, the number of passengers shall be presumed to be constant.

Article 41 – Denunciation

1. Any State Party may denounce this Convention by written notification to the Depositary.
2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Depositary; in respect of damage contemplated in Article 3 arising from events which occurred before the expiration of the one year period and the contributions required to cover such damage, the Convention shall continue to apply as if the denunciation had not been made.

Article 42 – Termination

1. This Convention shall cease to be in force on the date when the number of States Parties falls below eight or on such earlier date as the Conference of Parties shall decide by a two-thirds majority of States that have not denounced the Convention.
2. States which are bound by this Convention on the day before the date it ceases to be in force shall enable the

Međunarodnom I Fondu da izvršava dužnosti po članu 43 ove konvencije i moraju ostati, samo iz ovoga razloga, obavezane konvencijom.

Član 43 – Gašenje Međunarodnog Fonda

1. Ako ova konvencija prestane da bude na snazi, Međunarodni Fond mora bez obzira na to:

(a) ispuniti svoje obaveze u pogledu svakog slučaja koji se dogodio prije nego je Konvencija prestala da bude na snazi i u pogledu svih kredita koji su dobijeni prema članu 17 stav 4 dok je Konvencija još bila na snazi; i

(b) imati zadatak da upotrijebi svoje pravo za doprinosima ukoliko su ti doprinosi neophodni za podmirenje obaveza po osnovu (a) ovog člana, uključujući troškove administracije Međunarodnog Fonda koja je potrebna za ovu svrhu.

2. Konferencija Članica mora preduzeti sve potrebne mjere da u potpunosti završi gašenje Međunarodnog Fonda uključujući i raspodjelu na pravilan način svih preostalih sredstava sa ciljem koji je u skladu sa namjenom ove konvencije ili u korist onih lica koja su doprinosila Međunarodnom Fondu.

3. U svrhu ovoga člana Međunarodni Fond mora ostati pravno lice.

Član 44 – Odnos prema drugim sporazumima

Pravila ove konvencije moraju preovladavati nad bilo kojim drugim pravilima u sljedećim instrumentima koji bi se inače mogli primijeniti na štete koje tretira ova konvencija:

(a) *Konvencija o šteti prouzrokovanoj stranim vazduhoplovom trećim stranama na tlu*, potpisana u Rimu 7. oktobra 1952.godine; ili

International Fund to exercise its functions as described under Article 43 of this Convention and shall, for that purpose only, remain bound by this Convention.

Article 43 – Winding up of the International Fund

1. If this Convention ceases to be in force, the International Fund shall nevertheless:

(a) meet its obligations in respect of any event occurring before the Convention ceased to be in force and of any credits obtained pursuant to paragraph 4 of Article 17 while the Convention was still in force; and

(b) be entitled to exercise its rights to contributions to the extent that these contributions are necessary to meet the obligations under subparagraph (a), including expenses for the administration of the International Fund necessary for this purpose.

2. The Conference of Parties shall take all appropriate measures to complete the winding up of the International Fund including the distribution in an equitable manner of any remaining assets for a purpose consonant with the aims of this Convention or for the benefit of those persons who have contributed to the International Fund.

3. For the purposes of this Article the International Fund shall remain a legal person.

Article 44 – Relationship to other treaties

The rules of this Convention shall prevail over any rules in the following instruments which would otherwise be applicable to damage covered by this Convention:

(a) the *Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface*, Signed at Rome on 7 October 1952; or

(b) Protokol o izmjenama Konvencije o šteti prouzrokovanoj stranim vazduhoplovom trećim stranama na lu tlu, potpisan u Montrealu 23. septembra 1978.godine.

Član 45 – Države sa više od jednog zakonskog sistema

1. Ako neka država ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima važe različiti zakoni u vezi stvari kojima se bavi ova Konvencija, može se pri potpisivanju, ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupu izjaviti da ova konvencija važi za sve teritorijalne jedinice ili samo za jednu ili više njih, i modifikovati ovu izjavu podnošenjem nove izjave neki drugi put.

2. O svakoj ovakvoj izjavi mora se obavijestiti deponitor, i moraju se izričito naznačiti teritorijalne jedinice u kojima se ova konvencija primjenjuje.

3. Izjava iz člana 2, stav 2, od strane Države članice koja ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti zakonski sistemi, može sadržati i to da ova konvencija važi za štetu nanesenu trećim licima na svim teritorijalnim jedinicama ili samo na jednoj ili više njih, i ova izjava se može modifikovati podnošenjem nove izjave bilo kad.

4. U vezi Države članice koja je dala izjavu prema ovom članu:

(a) "zakon države" iz člana 6 se odnosi na zakon relevantne teritorijalne jedinice te države; i

(b) "nacionalna valuta" iz člana 30 se odnosi na valutu relevantne teritorijalne jedinice te države.

Član 46 – Rezerve i izjave

1. Ne mogu se podnositi rezerve u pogledu ove konvencije ali se mogu podnijeti izjaveu skladu sa odredbama koje su

(b) the Protocol to Amend the Convention on Damage Caused by Foreign Aircraft to Third Parties on the Surface, Signed at Rome on 7 October 1952, Signed at Montréal on 23 September 1978.

Article 45 – States with more than one system of law

1. If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

2. Any such declaration shall be notified to the Depository and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

3. For a declaration made under Article 2, paragraph 2, by a State Party having two or more territorial units in which different systems of law are applicable, it may declare that this Convention shall apply to damage to third parties that occurs in all its territorial units or in one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

4. In relation to a State Party which has made a declaration under this Article:

(a) the reference in Article 6 to "the law of the State" shall be construed as referring to the law of the relevant territorial unit of that State; and

(b) references in Article 30 to "national currency" shall be construed as referring to the currency of the relevant territorial unit of that State.

Article 46 – Reservations and declarations

1. No reservation may be made to this Convention but declarations authorized by Article 2, paragraph 2, Article 39,

autorizovane članom 2, stav 2; članom 39, stav 2; članom 40, stav 3 i članom 45 ove konvencije.

2. Svaka deklaracija ili povlačenje deklaracije mora biti dostavljena depozitoru u pismenoj formi.

Član 47 – Funkcije Depozitara

Depozitar mora odmah obavijestiti sve potpisnike i države članice o:

- (a) svakom novom potpisu na Konvenciju, sa datumom potpisa;
- (b) svakom podnošenju instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa, sa datumom podnošenja;
- (c) datumu stupanja na snagu ove konvencije;
- (d) datumu stupanja na snagu bilo kakve revizije granice odgovornosti koju je ustanovila ova konvencija;
- (e) svakoj izjavi ili njenoj izmjeni, sa datumom podnošenja ili izmjene;
- (f) povlačenju izjava, sa datumom povlačenja;
- (g) bilo kakvom otkazivanju sa datumom istog i datumom stupanja na snagu; i
- (h) prestanku važenja Konvencije;

U POTVRDU ČEGA su dolje potpisani opunomoćeni, budući da su u potpunosti ovlašćeni, potpisali ovu Konvenciju.

SACINJENO u Montrealu drugoga dana maja godine dvije hiljade i devete na engleskom, arapskom, Kineskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku, na kojima su svi tekstovi podjednako autentični, a autentičnost u pogledu saglasnosti među tekstovima stupa na snagu poslije verifikacije od strane Sekretarijata Konferencije pod ovlašćenjem Predsjednika Konferencije u roku od devedeset dana od danas. Ova Konvencija mora ostati deponovana u arhivama Međunarodne Organizacije Civilnog Vazduhoplovstva, i njene sertifikovane

paragraph 2, Article 40, paragraph 3, and Article 45 may be made in accordance with these provisions.

2. Any declaration or any withdrawal of a declaration made under this Convention shall be notified in writing to the Depositary.

Article 47 – Functions of the Depositary

The Depositary shall promptly notify all signatories and States Parties of:

- (a) each new signature of this Convention and the date thereof;
- (b) each deposit of an instrument of ratification, acceptance, approval or accession and the date thereof;
- (c) the date of entry into force of this Convention;
- (d) the date of the coming into force of any revision of the limits of liability established under this Convention;
- (e) each declaration or modification thereto, together with the date thereof;
- (f) the withdrawal of any declaration and the date thereof;
- (g) any denunciation together with the date thereof and the date on which it takes effect; and
- (h) the termination of the Convention.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, having been duly authorized, have signed this Convention.

DONE at Montréal on the 2nd day of May of the year two thousand and nine in the English, Arabic, Chinese, French, Russian and Spanish languages, all texts being equally authentic, such authenticity to take effect upon verification by the Secretariat of the Conference under the authority of the President of the Conference within ninety days hereof as to the conformity of the texts with one another. This Convention shall remain deposited in the archives of the International Civil Aviation Organization, and certified copies thereof shall be transmitted by the Depositary to all

kopije moraju biti prosljeđene od strane Depozitara svim državama ugovornicama ove Konvencije, kao i svim državama članicama Konvencije i Protokola pomenutih u članu 44.

-KRAJ-

Contracting States to this Convention, as well as to all States Parties to the Convention and Protocol referred to in Article 44.

— END —

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori“ .